

Sygn. akt IX Ga 501/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Boratyński (spr.)

SSO Jacek Widło

SSR del. do SO Beata Figaszewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Agnieszka Olszewska-Judin

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2016 roku w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.

przeciwko J. M. (1), R. K. (1), (...) J. M., R. (...) Spółce Jawnej z siedzibą w J.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 9 lipca 2015 roku, sygn. akt VIII GC 1393/14

I. prostuje niedokładności w komparycji i sentencji wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 9 lipca 2015 roku w zakresie oznaczenia stron będących spółkami prawa handlowego, odnośnie określenia ich siedziby w ten sposób, że po słowach: (...) Sp. z o.o.” wpisać: „z siedzibą w L.” a po słowach: (...) J. M., R. (...) Spółka Jawna” wpisać „z siedzibą w J.”;

II. oddala apelację.

SSO Jacek Widło SSO Sławomir Boratyński SSR del do SO

Beata Figaszewska

Sygn. akt IX Ga 501 / 16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 lipca 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin - Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku VIII Wydział Gospodarczy po rozpoznaniu w dniu 7 lipca 2015 roku w Świdniku na rozprawie sprawy z powództwa : E. Sp z o.o. w L. przeciwko J. M. (1), R. K. (1) oraz (...) J. M. R. (...) spółce jawnej w J. o zapłatę zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 23 579,56 zł. z ustawowymi odsetkami liczonymi w stosunku rocznym od dnia 24 lutego 2014 roku do dnia zapłaty (pkt I) , umorzył postępowanie w pozostałej części (pkt II) oraz zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 3 642,00 zł. kosztów procesu , w tym kwotę 2400,00 zł. tytułem zastępstwa procesowego (pkt III) ;

Jako uzasadnienie wyroku wskazano ,że pozwem z dnia 24 lutego 2014 r. powódka – (...) spółka z o.o. z siedzibą w L. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych J. M. (1) i R. K. (1) kwoty 24.486, 49 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu. W tym miejscu należy nadto wskazać ,że wbrew uzasadnieniu orzeczenia Sądu Rejonowego w tym zakresie , przedmiotowym pozwem strona powodowa pozwała nie tylko wspólników spółki cywilnej przekształconej następnie w spółkę jawną ale również samą spółkę jawną co zresztą znalazło wyraz w treści zaskarżonego wyroku .

Sąd ten w dalszej części uzasadnienia wyroku wskazał ,że w uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwani prowadzili działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej (...) s.c. (obecnie przekształconej w spółkę jawną (...). M., R. K. sp. j.) i w tym czasie dokonywali zakupów kostki brukowej u powódki. Za zakup towaru wystawiane były faktury VAT, które regulowane były przez pozwanych z uchybieniem terminów płatności. W związku z powyższym powódka naliczyła pozwanym wspólnikom odsetki ustawowe za zwłokę na kwotę 24.486,49 zł. z terminem płatności do dnia 18 maja 2012 r. Strona powodowa ponadto kilkakrotnie wzywała pozwanych do uregulowania należności, jednak pomimo tego, wspólnicy spółki cywilnej, a obecnie spółka nie spłacili swojego zadłużenia. W dniu 10 marca 2014 r. Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku VIII Wydział Gospodarczy w sprawie o sygn. VIII GNc 753/14 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił powyższe powództwo w całości. Pozwani złożyli sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, w którym zaskarżyli go w całości i wnieśli o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu sprzeciwu podnieśli, że kwestionują oni zarówno zasadność roszczeń powoda, jak i wszelkie okoliczności faktyczne i prawne wskazane w pozwie. Podnieśli oni zarzut przedawnienia dochodzonego przez powoda roszczenia wskazując, że termin płatności ostatniej faktury upłynął 31.10.2011 r., a roszczenia z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działania przedsiębiorstwa sprzedawcy przedawniają się z upływem dwóch lat. Wobec powyższego, zdaniem pozwanych powód nie może skutecznie domagać się zaspokojenia roszczenia na drodze sądowej. W piśmie procesowym z dnia 26 listopada 2014 r. powódka uznała zarzut przedawnienia w zakresie dochodzonej kwoty 906,93 zł, tj. odsetek wg poz. 1-5 noty odsetkowej z dnia 11 maja 2012 r. dotyczącej odsetek w wysokości 204,25 zł, 36,51 zł, 183,35 zł, 163,79 zł, 319,03 zł i w tym zakresie cofnął pozew, podtrzymując go jednocześnie w zakresie pozostałej kwoty, tj. 23.579,56 zł. Strona powodowa podniosła, że należności z tytułu odsetek są roszczeniem odrębnym i samodzielnym, niezależnym od zobowiązania z umowy sprzedaży/dostawy, a tym samym ulegają one przedawnieniu na zasadach ogólnych, a więc termin ich przedawnienia wynosi 3 lata. Tym samym, zdaniem strony powodowej, pozostałe należności odsetkowe nie są objęte przedawnieniem. Na rozprawie w dniu 14 kwietnia 2015 r. strona powodowa zrzekła się roszczenia w zakresie cofnięcia powództwa. Pismem z dnia 7 maja pozwani wyjaśnili, iż nie kwestionują prawidłowości kwot objętych notą zbiorczą z dnia 11 maja 2012 r., podtrzymując jednocześnie podniesiony zarzut przedawnienia.

Sąd Rejonowy ustalił ,że pozwani J. M. (1) i R. K. (1) prowadzili w 2011 r. działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej (...) s.c., którą w styczniu 2014 r. przekształcili następnie w spółkę (...). M., R. (...) spółka jawna (odpis z KRS – k. 15-19). Powódka - (...) spółka z o.o. z siedzibą w L. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie m. in. robót budowlanych (odpis z KRS – k. 9-14). Pozwani, działając jeszcze jako spółka cywilna, nabywali od powódki kostkę brukową, za którą wystawiane były faktury VAT. Należności były przez pozwanych regulowane, jednak z uchybieniem terminów płatności. W związku z powyższym powódka naliczyła pozwanym wspólnikom odsetki ustawowe za zwłokę za okres od 09 lutego 2011 r. do 31 października 2011 r. i wystawiła w dniu 11 maja 2012 r. notę zbiorczą na łączną kwotę 24.486,49 zł. z terminem płatności do dnia 18 maja 2012 r. (okoliczność bezsporna, nadto nota zbiorcza – k. 24-26). W toku procesu strona powodowa cofnęła pozew i zrzekła się roszczenia w zakresie pięciu pierwszych pozycji z powołanej noty odsetkowej na skutek przedawnienia roszczeń. W tym stanie rzeczy łączna kwota zadłużenia pozwanych wynosi, zdaniem strony powodowej 23.579,56 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd I instancji ustalił na podstawie przywołanych dowodów. Ustalenia te opierają się wyłącznie na uznanych za całkowicie wiarygodne dowodach nieosobowych w postaci dokumentacji zawartej w aktach sprawy. Ich autentyczność i wiarygodność nie była kwestionowana przez żadną ze stron niniejszego procesu, stąd też stanowiły one według Sądu Rejonowego pełnowartościowy materiał dowodowy będący podstawą ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie.

Sąd Rejonowy uznał, że roszczenie strony powodowej jest zasadne i jako takiej podlega uwzględnieniu. Przedmiotem niniejszego sporu była wierzytelność strony powodowej z tytułu nieuiszczonych odsetek za zwłokę w zapłacie za zakupiony od niej towar przez pozwanych. Sposób naliczenia należności przez stronę powodową i jej wysokość nie był przez pozwanych kwestionowany. Podnieśli oni w toku procesu zarzut przedawnienia roszczenia. Zarzut podniesiony przez pozwanych jest w ocenie Sądu I instancji bezzasadny. Stosownie do treści art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Pozwani powołali się w swoich zarzutach na treść przepisu szczególnego – art. 554 k.c., zgodnie z którym roszczenia z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy, roszczenia rzemieślników z takiego tytułu oraz roszczenia prowadzących gospodarstwa rolne z tytułu sprzedaży produktów rolnych i leśnych przedawniają się z upływem lat dwóch. Stanowisko pozwanych według Sądu I instancji nie zasługuje jednak na uwzględnienie. Sąd ten podniósł, że kwestia relacji art. 118 k.c. do art. 554 k.c. była w nauce prawa, jak i orzecznictwie interpretowana w różny sposób. Początkowo istotnie uznawało się, że do odsetek za opóźnienie w zapłacie ceny odnosi się dwuletni termin przedawnienia (tak np. uchwała SN z 17 czerwca 2003 r., III CZP 37/2003, LexisNexis nr (...), OSNC 2004, nr 5, poz. 70). Jednak na przestrzeni ostatnich lat ugruntowało się zarówno w doktrynie, jak i w judykaturze odmienne stanowisko, które podziela w tej kwestii Sąd Rejonowy. Sąd ten uznał słuszność poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 maja 2005 r. V CK 655/2004, w którym to Sąd Najwyższy stwierdził, iż w sytuacji, gdy roszczenie o zapłatę ceny wygasło na skutek dokonania zapłaty, odsetki za jej opóźnienie uzyskują byt samodzielny i podlegają trzyletniemu terminowi przewidzianemu w art. 118 k.c. Zdaniem Sądu Rejonowego odsetki za opóźnienie mają charakter świadczeń okresowych i przedawniają się w jasno określonym dla nich trzyletnim terminie, przewidzianym w art. 118 k.c. Nie ma tutaj znaczenia, czy są one związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez wierzyciela, czy też nie. Art. 554 k.c. przewidujący dwuletni termin przedawnienia roszczeń z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy, nie jest przepisem szczególnym w stosunku do art. 118 k.c. w zakresie ustanowionego w nim terminu przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe i ma on taki charakter wobec art. 118 k.c. tylko w zakresie terminu przedawnienia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Wskazano, że podobnie na ten temat wypowiedział się również Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 26 stycznia 2005 r. stwierdzając, iż ustanowiony w art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe stosuje się do roszczeń o odsetki za opóźnienie także wtedy, gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie określonym w art. 554 k.c. (uchwała SN z dnia 26 stycznia 2005 r., III CZP 42/04, LEX nr 141130). Przenosząc powyższe rozważania prawne na grunt niniejszej sprawy Sąd I instancji stwierdził, iż dochodzone przez stronę powodową roszczenie w zakresie ograniczonego przez nią powództwa nie uległo, wbrew twierdzeniom pozwanych, przedawnieniu. Z uwagi na brak innych zarzutów podnoszonych przez pozwanych oraz niekwestionowanie przez nich prawidłowości wyliczeń kwot objętych notą zbiorczą z dnia 11 maja 2012 r., należało uwzględnić powództwo.

Sąd Rejonowy podniósł także, że obecnie pozwani prowadzą działalność gospodarczą w formie spółki jawnej. Zaciągnięte wobec powodowej spółki zobowiązania powstały jeszcze w czasie, gdy działali oni jako spółka cywilna. Zgodnie z art. 25 § 4 k.s.h. spółka, o której mowa w art. 860 Kodeksu cywilnego (spółka cywilna), może być przekształcona w spółkę jawną, przy czym umowa spółki jawnej nie może być zawarta przy wykorzystaniu wzorca umowy. Przekształcenie wymaga zgłoszenia do sądu rejestrowego przez wszystkich współników. Z kolei § 5 omawianego przepisu mówi, że z chwilą wpisu do rejestru spółka, o której mowa w § 4, staje się spółką jawną. Spółce tej przysługują wszystkie prawa i obowiązki stanowiące majątek wspólny współników. W związku z powyższym zawiązana przez pozwanych spółka jawna stała się następcą prawnym praw i obowiązków stanowiących majątek wspólny uprzednio istniejącej spółki cywilnej. Stosownie do treści art. 22 § 2 k.s.h. każdy współnik odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi współnikami oraz ze spółką, z uwzględnieniem art. 31 k.s.h.

Mając to na uwadze Sąd Rejonowy stwierdził, iż zarówno spółka (...). M., R. K. sp. j., jak i wspólnicy J. M. (1) i R. K. (1) odpowiadają solidarnie za zobowiązania spółki. Dochodzone przez stronę powodową roszczenie stanowi skapitalizowane odsetki, dlatego też możliwość zasądzenia od nich odsetek ustawowych możliwa jest, w świetle art. 482 k.c. od chwili wytoczenia o nie powództwa. W związku z powyższym Sąd Rejonowy w pkt. I wyroku zasądził

solidarnie od pozwanych J. M. (1), R. K. (1) oraz (...) J. M., R. (...) spółka jawna na rzecz powoda (...) sp. z o.o. kwotę 23.579,56 zł. z ustawowymi odsetkami liczonymi w stosunku rocznym od dnia 24 lutego 2014 r. do dnia zapłaty.

Umorzenie postępowania w pozostałej części uzasadnia treść art. 355 § 1 k.p.c., zgodnie z którym Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. W niniejszej sprawie strona powodowa cofnęła pozew w piśmie procesowym z dnia 26 listopada 2014 r. w zakresie kwoty 906,93 zł. Na rozprawie w dniu 14 kwietnia 2015 r. strona powodowa zrzekła się roszczenia w tym zakresie. Sąd Rejonowy wskazał, że nie znalazł podstaw, aby uznać to cofnięcie za niedopuszczalne. Nie zaszła bowiem żadna z przesłanek wymienionych w art. 203 § 4 k.p.c., tj. sprzeczność tej czynności z prawem lub zasadami współżycia społecznego, ani dążenie przez tę czynność do obejścia prawa. Wobec powyższego należało uznać, iż powód cofnął pozew ze skutkiem prawnym, czego konsekwencją jest umorzenie postępowania w tej części.

Orzeczenie w pkt. II wyroku o kosztach procesu uzasadnia art. 98 § 1 k.p.c. Stosownie do jego treści strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Natomiast do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (§3). Z kolei art. 99 k.p.c. przesądza o tym, że stronom reprezentowanym przez radcę prawnego zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata. W związku z powyższym, do kosztów procesu należy na podstawie § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu zaliczyć kwotę 2400 zł. , oraz kwotę 17 zł. tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Ponadto, na koszty procesu składa się także opłata od pozwu w wysokości 1225 zł.

Rozstrzygnięcie zawarte w powyższym wyroku zostało zaskarżone w całości przez pozwanych .Zaskarżając powyższy wyrok w całości apelujący wnieśli o :

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości ;
- 2) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych ;

względnie o:

- 3) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów dotychczasowego postępowania ;
- 4) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów postępowania procesowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych za obie instancje.

We wniesionej apelacji pełnomocnik procesowy skarżących zarzucił naruszenie prawa materialnego (art. 368 k.p.c.), a mianowicie przepisu art. 554 k.c., polegające na jego błędnej wykładni poprzez przyjęcie, że odsetki powstałe z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy zyskują byt niezależny od świadczenia głównego i podlegają trzyletniemu terminowi przedawnienia przewidzianemu w art. 118 k.c.

Jako uzasadnienie apelacji wskazano ,że z przyjętą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przez Sąd Rejonowy wykładnią prawa materialnego, tj. art. 554 k.c. trudno się zgodzić. Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z/s w Ś. powołując się w swoim uzasadnieniu na w/w uchwałę Sądu Najwyższego podjętą w składzie 7 sędziów z dnia 26 stycznia 2005 r., sygn. akt III CZP 42/04, oparł się tylko na pierwszym zdaniu tezy w/w uchwały Sądu Najwyższego, która w całości brzmi:„Ustanowiony w art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczeń o świadczenie okresowe stosuje się do roszczeń o odsetki za opóźnienie także wtedy, gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie określonym w art. 554 k.c. Roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się jednak najpóźniej z chwilą przedawnienia się

roszczenia głównego." (tak samo wyrok SN z dnia 21.05.2005 r., sygn. akt III CK 307/04, a także wyrok SA w Warszawie z dnia 08.10.2014 r., sygn. akt VI ACa 1763/13). Tym samym powyższa uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 r., sygn. akt III CZP 42/04 zacytowana w całości nabiera innego znaczenia i jednoznacznie popiera twierdzenie pozwanych, zgodnie z którym: „Roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się (...) najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego”. Roszczenie powoda (...) Sp. z o.o. o odsetki w związku ze sprzedażą dokonaną w zakresie działalności przedsiębiorstwa przedawniło się zgodnie z regułą zawartą w art. 554 k.c., tj. z upływem dwóch lat wraz z przedawnieniem roszczenia głównego. W przedmiotowym stanie faktycznym termin płatności należności z tytułu dokonanej sprzedaży upłynął dnia 31 października 2011 r., tym samym przedawnienie w/w należności nastąpiło z dniem 31 października 2013 r. Wskazano, że w związku z powyższym, wszelkie twierdzenia strony powodowej o zyskaniu przez odsetki bytu samoistnego oraz podleganiu trzyletniemu okresowi przedawnienia, pozostaje w sprzeczności z akcesoryjnym, wobec roszczenia głównego, charakterem odsetek za opóźnienie, a także z zasadą prawną wyrażoną w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 r., sygn. akt III CZP 42/04. Powyższa uchwała Sądu Najwyższego będąca zasadą prawną pozostaje cały czas aktualna i obowiązująca, zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2004 r., sygn. akt V CK 399/03: „Choć co do zasady, do odsetek za zwłokę należy stosować trzyletni termin przedawnienia, to w sytuacji, gdy przepis szczególny przewiduje inne rozwiązanie, należy stosować termin przewidziany w przepisie szczególnym. W tej sytuacji, gdy art. 554 k.c. dla należności przysługujących przedsiębiorcy za sprzedaż towaru przewiduje termin dwóch lat, odsetki za zwłokę jako należność uboczna przedawniają się również w tym terminie.” Skarżący przywołał także orzeczenie Sądu Najwyższego z 19 maja 2005 r.; sygn. akt V CK 445/03: „Ustanowiony w art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe stosuje się do roszczeń o odsetki za opóźnienie także wtedy, gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie określonym w art. 554 k.c. Roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się jednak najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego.(...)”, wyrok Sądu Najwyższego z 29 kwietnia 2005 r., sygn. akt V CK 50/05 który stanowi: „Ustanowiony w art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe stosuje się do roszczeń o odsetki za opóźnienie także wtedy, gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie określonym w art. 554 k.c., z tym że roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego. Odsetki za opóźnienie traktować należy jako świadczenie okresowe w rozumieniu art. 118 k.c., a z upływem trzyletniego terminu przedawnienia, w tym przepisie ustanowionego, przedawniają się wszystkie roszczenia o odsetki za opóźnienie, zarówno wykazujące związek z prowadzeniem działalności gospodarczej, jak i związku takiego nie wykazujące. Wymieniony w art. 118 k.c. trzyletni termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe może być uchylony przez przepis szczególny jedynie wtedy, gdy treść takiego przepisu wyraźnie wskazuje, że przewidziany w nim termin dotyczy roszczeń okresowych.” Zaprezentowana i ugruntowana linia orzecnicza według skarżącego, nie tylko stoi w sprzeczności ze stanowiskiem strony powodowej, ale również w całości popiera twierdzenie pozwanych.

Sąd Okręgowy Sąd Gospodarczy rozpoznając przedmiotową apelację ustalił i zważył co następuje :

Stosownie do przepisu art. 378 § 1 kpc sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji. Związanie granicami wniosków apelacji oznacza zaś, że sąd drugiej instancji nie może objąć swą kontrolą tej części orzeczenia sądu pierwszej instancji, która nie została zaskarżona. Sąd nie jest zaś związany treścią wniosku apelacyjnego co do sposobu rozstrzygnięcia. Oznacza to zatem, że mimo wniosku skarżącego o zmianę wyroku sąd drugiej instancji może go uchylić (i na odwrót). Wynika to z tego, że sąd ma obowiązek wydać prawidłowe orzeczenie i nie wiąże go w tym zakresie ocena prawna zawarta we wniosku apelacyjnym (por. Komentarz do art. 378 Kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U.64.43.296), [w:] A. Jakubecki (red.), J. Bodio, T. Demendecki, O. Marcewicz, P. Telenga, M.P. Wójcik, Kodeks postępowania cywilnego. Praktyczny komentarz, Zakamycze, 2005, wyd. II.). Podobne stanowisko zajął także Sąd Najwyższy uznając, iż sąd drugiej instancji nie jest związany wnioskami apelacji co do sposobu rozstrzygnięcia. Granice apelacji wyznacza nie tyle sam wniosek, co cały jej wywód i treść (por. wyrok z dnia 6 grudnia 2001 r., I PKN 714/00, OSNP 2003/22/544).

Za całkowicie nieuzasadniony należało zatem uznać wniosek skarżącego o uchylenie zaskarżonego wyroku, a co za tym idzie i przekazanie sprawy do ponownego jej rozpoznania Sądowi I instancji. Wniosek ten został zgłoszony wprawdzie

jako ewentualny lecz jako najdalej idący wymagał on rozstrzygnięcia w pierwszej kolejności. Z przepisu art. 386 § 2 i 4 kpc wynika, że uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji może nastąpić tylko w razie stwierdzenia nieważności postępowania, w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie nie zachodzi żadna ze wskazanych wyżej podstaw uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Postępowanie przed Sądem I instancji w ocenie Sądu Okręgowego nie jest dotknięte nieważnością. W niniejszym przypadku strona skarżąca jak wynika z treści apelacji i jej uzasadnienia na nieważność postępowania nawet się zresztą nie powoływała, zaś Sąd odwoławczy z urzędu nie stwierdził, aby w niniejszym przypadku nieważność postępowania miała miejsce. Sąd Rejonowy rozpoznał także istotę sprawy. Sąd ten dokonał bowiem analizy zasadności żądania pozwu z punktu widzenia okoliczności faktycznych przytoczonych, jako podstawa faktyczna pozwu oraz z punktu widzenia zarzutów podniesionych przez pozwanego w toku postępowania. Na podstawie poglądów dominujących w doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się nadto, że nierozpoznanie istoty sprawy odnosi się do roszczenia będącego podstawą powództwa i zachodzi, gdy sąd pierwszej instancji nie orzekł w ogóle merytorycznie o żądaniach stron, zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania pozwu albo pominął merytoryczne zarzuty pozwanego. Przyjmuje się, że do nierozpoznania istoty sprawy przez sąd pierwszej instancji dojdzie w szczególności w razie oddalenia powództwa z uwagi na przyjęcie przedawnienia roszczenia, prekluzji lub braku legitymacji procesowej strony, której oceny sąd drugiej instancji nie podziela (zob. w szczególności wyrok SN z dnia 23 września 1998 r., II CKN 897/97, OSNC 1999, nr 1, poz. 22; wyrok SN z dnia 14 maja 2002 r., V CKN 357/00, Lex, nr 55513). Sąd Najwyższy przyjął, że oceny, czy sąd pierwszej instancji rozpoznał istotę sprawy dokonuje się na podstawie analizy żądań pozwu i przepisów prawa materialnego stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, nie zaś na podstawie ewentualnych wad postępowania wyjaśniającego. Niewyjaśnienie okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy nie jest równoznaczne z nierozpoznaniem istoty sprawy (zob. wyrok SN z dnia 22 kwietnia 1999 r., II UKN 589/98, OSNP 2000, nr 12, poz. 483). To samo należy także odnieść do ewentualnej sprzeczności ustaleń sądu z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym czy też samego przeprowadzenia przez sąd i instancji postępowania dowodowego, w tym jego zakresu. Wydanie wyroku przez Sąd Okręgowy w niniejszym postępowaniu wreszcie nie wymaga również przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Przed odniesieniem się do zarzutów zawartych we wniesionej apelacji na wstępie należy także podkreślić, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego sąd drugiej instancji, jako sąd orzekający merytorycznie, powinien dokonać samodzielnej oceny wyników postępowania dowodowego przeprowadzonego przez sąd pierwszej instancji i poczynić własne ustalenia faktyczne. Sąd ten może tym samym dokonywać ustaleń faktycznych sprzecznych z ustaleniami stanowiącymi podstawę zaskarżonego wyroku, nawet na podstawie dowodów przeprowadzonych wyłącznie w trakcie postępowania pierwszoinstancyjnego. Musi jednak w swojej działalności harmonizować ogólne (art. 227-315 k.p.c.) i szczególne (art. 381-382 k.p.c.) reguły postępowania dowodowego. Dokonanie przez sąd drugiej instancji odmiennych ustaleń bez przeprowadzania dodatkowych dowodów jest dopuszczalne i uzasadnione w szczególności wtedy, gdy dowody te mają jednoznaczną wymowę, a ocena sądu pierwszej instancji jest oczywiście błędna. Niezbędne jest wykazanie w czym tkwi wadliwość stanowiska sądu pierwszoinstancyjnego, dlaczego określone dowody dostarczają odmiennych wniosków, które z dowodów nie zasługują na wiarę, co sprawia, że wyłania się inny obraz stanu faktycznego sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2003 r., IV CKN 1752/00, LEX nr 78279; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2002 r., IV CKN 859/00, LEX nr 53923; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2002 r., I CKN 567/99, LEX nr 53925 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2001 r., II UKN 339/00, OSNP 2003/1/21). Sąd odwoławczy ma nadto nie tylko uprawnienie, ale wręcz obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału oraz jego własnej samodzielnej oceny, przy uwzględnieniu zasad wynikających właśnie z przepisu art. 233 § 1 kpc niezależnie od tego czy ustaleń dokonuje po przeprowadzeniu nowych dowodów bądź ponowieniu dotychczasowych, czy też wskutek podzielenia ustaleń dokonanych przez sąd pierwszej instancji.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny w zakresie faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie i Sąd Okręgowy ustalenia te w pełni podziela. Prawidłowo także Sąd ten

uznał, że podniesiony przez stronę zarzut przedawnienia roszczeń powoda jest całkowicie niezasadny i nie może zasługiwać na jego uwzględnienie. Do przedawnienia roszczeń powoda z tytułu należnych mu odsetek dochodzonych przedmiotowym pozwem, co do których strona powodowa nie cofnęła pozwu jak to prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy nie doszło w chwili wytoczenia przedmiotowego powództwa bowiem termin przedawnienia wynosi w niniejszym przypadku trzy, a nie dwa lata jak chce tego apelujący.

Stosownie do przepisu art. 359 § 1 kc odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu. Jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe (art. 359 § 2 kc). Zgodnie natomiast z przepisem art. 481 § 1 kc jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie była następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (art. 481 § 2 kc). Tak więc powód ma prawo do dochodzenia odsetek za czas opóźnienia w zapłacie należności wynikającej z faktur, które nie zostały uregulowane przez stronę pozwaną w terminie uzgodnionym przez strony. Nie ulega bowiem żadnej wątpliwości, że strona pozwana nie uregulowała tych należności w terminie (okoliczność bezsporna między stronami). Należy także wskazać, że dłużnik popada w opóźnienie, jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne także wtedy, gdy kwestionuje jego istnienie, jego zasadność czy wysokość (por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2003 r., II CK 146/02, LEX 82271, z dnia 17 maja 2000 r. I CKN 302/00, LEX 52411, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 listopada 1995 r., I ACr 592/95, OSA 1996/10/48, wyrok Sadu Najwyższego z dnia 13 października 1994 r., I CRN 121 / 94, OSNC 1995/1/21). Wobec braku zatem uregulowania przez pozwanego należności powoda w terminie jego płatności powód w świetle art. 481 § 1 k.c. może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W przedmiotowym postępowaniu strona pozwana podniosła jednak zarzut przedawnienia roszczenia objętego żądaniem pozwu - odsetek ustawowych.

Stosownie do przepisu art. 117 § 1 kc z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia (art. 117 § 2 kc). Powyższe odnosi się również do odsetek, które mają akcesoryjny charakter w stosunku do roszczenia głównego. Roszczenie o zapłatę odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego staje się natomiast wymagalne osobno w każdym dniu opóźnienia i w związku z tym przedawnia się osobno za każdy dzień opóźnienia. Spełnienie świadczenia głównego rodzi jedynie zaś ten skutek, że przerywa proces narastania należności z tytułu odsetek za opóźnienia, ale nie niweczy samego bytu roszczenia o te odsetki (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 lipca 1991 r., I ACr 204/91, OSA 1992/1/7, uchwały Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 1991 r., III CZP 21/91 i III CZP 20/91, OSNC 1991/10-12/121 i 120). Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej trzy lata (art. 118 kc). Przepisem szczególnym o którym mowa w tym przepisie jest w stosunku do roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej każdy przepis ustawy przewidujący krótszy niż trzyletni termin przedawnienia (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 października 1994 r., III CZP 136/94, OSNC 1995/2/ 38). W przypadku roszczeń wynikających z umowy sprzedaży ustawodawca przewidział termin krótszy przedawnienia bo dwuletni. W przepisie art. 554 kc wskazano bowiem, że roszczenia z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy przedawniają się z upływem dwóch lat. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się natomiast od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 kc). Zgodnie z ustalonym orzecznictwem w przypadku zobowiązań terminowych, jeżeli dłużnik nie realizuje swoich obowiązków wynikających z treści zobowiązania, to opóźnia się ze spełnieniem świadczenia. W takim przypadku data wymagalności roszczenia stanowi jednocześnie datę, od której dłużnik się spóźnia ze świadczeniem co z mocy właśnie art. 481 kc uzasadnia roszczenie o odsetki. Ustawowe odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, którego termin był oznaczony stają się natomiast zaległą należnością uboczną w rozumieniu art. 451 § 1 zdanie drugie kc (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 listopada 1995 r., I ACr 592/95, OSA

1996/10/48 oraz Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. , III CKN 548/00 , OSNC 2003/5/ 60) . Kwestia terminu jaki należy stosować do przedawnienia roszczenia wierzyciela o odsetki jak to już w uzasadnieniu swojego wyroku podniósł Sąd Rejonowy była sporna w judykaturze i była przedmiotem licznych orzeczeń także Sądu Najwyższego w tym pozostających ze sobą we wzajemnej sprzeczności . Najnowsze orzecznictwo Sądu Najwyższego wyraźnie jednak ustala termin przedawnienia odsetek w przypadku umowy sprzedaży na trzy , a nie dwa lata , jak to błędnie przyjął apelujący . Orzecznictwo to w ocenie Sądu Okręgowego w składzie rozpoznającym niniejszą apelację zasługuje na pełną jego aprobatę . I tak w uchwale z dnia 26 stycznia 2005 r. (III CZP 42/04 , OSNC 2005/9/149) przywołanej również przez apelującego , ale także jednocześnie powołanej przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Najwyższy uznał , że ustanowiony w art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe stosuje się do roszczeń o odsetki za opóźnienie także wtedy, gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie określonym w art. 554 k.c. , a roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się jednak najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego. Stanowisko to Sąd Okręgowy całkowicie podziela , jak również jego uzasadnienie przedstawione przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powyższej uchwały . Sąd Najwyższy roszczenia o odsetki zakwalifikował jako roszczenia o świadczenia okresowe. Spełniona została bowiem w tym przypadku przesłanka warunkująca okresowy charakter świadczeń , która odwołuje się do czynnika czasu, tj. zależności rozmiaru należności od jego upływu. Ostateczna suma należna tytułem odsetek za opóźnienie nie daje się bowiem z góry określić, ponieważ w chwili powstania obowiązku ich zapłaty nie wiadomo w sposób pewny, kiedy główne świadczenie pieniężne zostanie spełnione. Przy przyjęciu, że omawiane odsetki są wymagalne oddzielnie za każdy dzień opóźnienia, spełniona jest także kolejna - kluczowa - przesłanka do ich kwalifikowania jako świadczeń okresowych, tj. układanie się w szereg kolejno po sobie w równych odstępach czasu wymagalnych świadczeń, z których każde jest przedmiotem odrębnego roszczenia. Tym samym Sąd Najwyższy zdecydowanie opowiedział się za stosowaniem przewidzianego w art. 118 k.c. terminu przedawnienia roszczeń okresowych do roszczeń o odsetki za opóźnienie i to bez względu na to czy jednocześnie jest ono związane z prowadzeniem działalności gospodarczej czy nie. Zdaniem Sądu Najwyższego roszczenie to zawsze przedawnia się z upływem terminu właściwego dla roszczeń o świadczenia okresowe. Dwa pozostałe terminy wymienione w art. 118 k.c. dotyczą tylko roszczeń o te świadczenia, które nie mają charakteru okresowego. Z upływem trzyletniego terminu przedawnienia ustanowionego dla roszczeń okresowych przedawniają się zatem wszystkie roszczenia o odsetki za opóźnienie, zarówno wykazujące związek z prowadzeniem działalności gospodarczej, jak i nie wykazujące. Wymienienie w końcowej części art. 118 k.c. najpierw roszczeń o świadczenia okresowe, a następnie roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, przemawia za objęciem terminem przedawnienia ustanowionym dla roszczeń o świadczenia okresowe wszystkich tego rodzaju roszczeń bez względu na ich związek z prowadzeniem działalności gospodarczej. Do takiego wniosku prowadzi również zdaniem Sądu Najwyższego wykładnia funkcjonalna. Celem ustanowienia odrębnego, wynoszącego trzy lata ogólnego terminu przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe była taka wykładnia tego przepisu , zgodnie z którą szczególnie termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe musi wynikać z przepisu dotyczącego takich roszczeń, tj. z przepisu, którego treść na to wskazuje, którego treść wskazuje na to, iż przewidziany w nim termin dotyczy takich właśnie roszczeń. W przeciwnym razie niejasny stałby się sens dokonanego w art. 118 k.c. wyodrębnienia roszczeń o świadczenia okresowe i ustanowienia dla nich oddzielnego ogólnego terminu przedawnienia. To zaś, że każdy dłuższy od trzyletniego terminu przedawnienia ustalony dla roszczeń z określonego stosunku prawnego stosowałby się również do mogących wynikać z tego stosunku roszczeń o świadczenia okresowe - w praktyce do roszczeń o odsetki za opóźnienie - ograniczałoby praktyczne znaczenie ustanowienia dla nich ogólnego trzyletniego terminu przedawnienia. W świetle powyższego należy więc jednoznacznie odrzucić możliwość stosowania do uznawanych za roszczenia o świadczenia okresowe w rozumieniu art. 118 k.c. roszczeń o odsetki za opóźnienie w zapłacie ceny z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy przepisu art. 554 k.c., przewidującego dwuletni termin przedawnienia roszczeń z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy. Przepis ten nie jest bowiem przepisem szczególnym w stosunku do art. 118 k.c. w zakresie ustanowionego w nim terminu przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe . Ma on taki charakter wobec art. 118 k.c. tylko w zakresie ustanowionego w nim terminu przedawnienia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Jeżeli zatem skutki czynności prawnej w zakresie przedawnienia w odniesieniu do określonego roszczenia wyznacza art. 118 k.c., to należy zastosować ten przepis, a nie, niestosujący się w takim przypadku art. 554 k.c.

Akcesoryjność roszczeń o odsetki za opóźnienie wyraża się jednak uzależnieniem ich powstania od istnienia niespełnionego w terminie roszczenia o świadczenie pieniężne (roszczenia głównego). Związek roszczeń akcesoryjnych, które już powstały, z roszczeniem głównym może się różnie kształtować (por. uchwałę połączonych Izb Sądu Najwyższego: Cywilnej i Administracyjnej oraz Pracy i (...) z dnia 12 czerwca 1981 r., V PZP 3/81, OSNC 1982, nr 7, poz. 92). Co do roszczeń akcesoryjnych, które nie pełnią funkcji zabezpieczającej, a więc takich jak roszczenia o odsetki za opóźnienie, przyjmuje się, że nie ma teoretycznie przeszkód, aby ich los był niezależny od losu roszczenia głównego. Szeroko także jest przyjęta współcześnie w poszczególnych systemach prawnych oraz w obrocie międzynarodowym, wywodzona z akcesoryjności reguła, że wraz z przedawnieniem się roszczenia głównego przedawniają się roszczenia o świadczenia uboczne, choćby nawet nie upłynął jeszcze termin ich przedawnienia. Regułę tę zdaniem Sądu Najwyższego należy uznać za obowiązującą również w prawie polskim, pomimo niewyrażenia jej wprost w kodeksie cywilnym. Przemawia za tym, między innymi to, że gdyby bowiem roszczenie uboczne nie przedawniało się wraz z przedawnieniem roszczenia głównego, dłużnik dla obrony przed nieprzedawnionym roszczeniem ubocznym musiałby, ze względu na uzależnienie powstania roszczenia ubocznego od istnienia roszczenia głównego, wdać się w spór co do przesłanek roszczenia głównego, a to przekreślałoby znaczenie przedawnienia się roszczenia głównego. Twórcy kodeksu zobowiązań traktowali tę regułę za tak dalece oczywistą, że uznali wyrażenie jej w przepisie za zbędne. Stosowanie jej nie budziło wątpliwości również po wejściu w życie Przepisów ogólnych prawa cywilnego. W okresie bezpośrednio poprzedzającym wydanie kodeksu cywilnego nie ujawniły się więc potrzeby wprowadzenia przepisu wyraźnie wypowiadającego omawianą regułę. Stosowanie tej reguły kontynuowane było w obrocie gospodarczym przez państwowe komisje arbitrażowe także podczas obowiązywania kodeksu cywilnego. Odmawianie jej teraz uznania, pomimo wieloletniego stosowania również na gruncie kodeksu cywilnego, byłoby szczególnie niezrozumiałe ze względu na jej szeroką współcześnie akceptację w innych systemach prawnych oraz obrocie międzynarodowym.

W niniejszym przypadku jak zasadnie podniósł to Sąd I instancji w ogóle nie doszło do przedawnienia roszczenia głównego (w części uwzględniającej powództwo), gdyż zostało ono spełnione przez dłużnika, a na skutek spełnienia roszczenie główne wygasło, a nie przedawniło się - jak twierdzi pozwany. Niemożliwe jest bowiem zgodnie z regułami logiki przedawnienie roszczenia, które wygasło, gdyż coś co już nie istnieje, nie może się przedawnić. Brak jest zatem podstaw do przyjęcia, jak chce tego apelujący, że roszczenie o odsetki za opóźnienie winno się przedawnić najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego skoro do przedawnienia tego ostatniego w ogóle nie doszło. Takie zachowanie dłużnika (zaspokojenie roszczenia głównego) potwierdza natomiast, że roszczenie główne istniało i tym samym daje podstawę do uznania, iż pozostałe w mocy roszczenia uboczne uległy z chwilą tego zdarzenia niejako przekształceniu w roszczenia główne. W związku z tym przedawnienie ich powinno być odtąd rozpatrywane samodzielnie na co zwrócił również uwagę Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powyższej uchwały. Powyższa reguła stosująca się do terminu przedawnienia roszczeń o odsetki, została nadto przywołana także we wcześniejszych orzeczeniach Sądu Najwyższego - wyroku z dnia 23 listopada 2004 r. oraz z dnia 19 listopada 2004 r. (II CK 175/04, M.Prawn. 2004/24/1112 oraz II CK 175/04, LEX nr 146362), w których stwierdzono, że odsetki od należności wynikających z art. 554 kc ulegają przedawnieniu zgodnie z art. 118 kc, po upływie trzech lat. Sąd Najwyższy rozstrzygając podobną sprawę stwierdził, że gdy roszczenie główne nie doczekało przedawnienia, gdyż wcześniej uczyniono mu zadość, odsetki stają się roszczeniem głównym i przedawniają się z upływem lat trzech. Taki sam pogląd prezentuje dr E. P. i dr J. Z. w artykule pt. „Koniec wątpliwości w zakresie przedawnienia odsetek za opóźnienie - uwagi do uchwały SN(7) z 26.1.2005r.” - Monitor Prawniczy nr 13/2005. Powyższe stanowisko zostało również wyrażone w judykaturze w okresie późniejszym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2005 r., III CK 619/04, w którym stwierdzono: „Odsetki za opóźnienie traktować należy jako świadczenie okresowe w rozumieniu art. 118 k.c., a z upływem trzyletniego terminu przedawnienia, w tym przepisie ustanowionego, przedawniają się wszystkie roszczenia o odsetki za opóźnienie, zarówno wykazujące związek z prowadzeniem działalności gospodarczej, jak i związku takiego nie wykazujące. Wymieniony w art. 118 k.c. trzyletni termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe może być uchylony przez przepis szczególny jedynie wtedy, gdy treść takiego przepisu wyraźnie wskazuje, że przewidziany w nim termin dotyczy roszczeń okresowych. W przypadku, gdy roszczenie główne wygasło na skutek jego zapłaty przed upływem terminu przedawnienia, do przedawnienia roszczeń o odsetki za opóźnienie w spełnieniu

świadczenia głównego stosuje się ustanowiony przez art. 118 k.c. dla roszczeń o świadczenia okresowe trzyletni termin przedawnienia także wtedy, gdy termin przedawnienia roszczenia głównego już upłynął”, LEX nr 180855 , wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 2 czerwca 2005 r. , I ACa 789/05 , R. (...) , wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r. , V CK 655/04 w którym stwierdzono : „Roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia roszczenia głównego. Pogląd ten dotyczy sytuacji, kiedy roszczenie główne uległo przedawnieniu, nie znajduje natomiast zastosowania do takich stanów, w których roszczenie o świadczenie główne wygasło przed upływem terminu przedawnienia na przykład na skutek wykonania. Tutaj na czoło wysuwa się nie upływ terminu przedawnienia roszczenia głównego, lecz następujące przed upływem terminu przedawnienia zdarzenie powodujące wygaśnięcie roszczenia głównego. Wspomniane zdarzenie potwierdza, że roszczenie to istniało i tym samym daje podstawę do uznania, że pozostałe w mocy roszczenia uboczne uległy z chwilą tego zdarzenia niejako przekształceniu w roszczenia samodzielne. W związku z tym przedawnienie ich powinno być odtąd rozpatrywane całkowicie samodzielnie” , LEX nr 152449 , wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2005 r. , V CK 445/03 , LEX nr 277889 , wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2005 r. , V CK 50/05 w którym wskazano : „Ustanowiony w art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe stosuje się do roszczeń o odsetki za opóźnienie także wtedy, gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie określonym w art. 554 k.c., z tym że roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego. Odsetki za opóźnienie traktować należy jako świadczenie okresowe w rozumieniu art. 118 k.c., a z upływem trzyletniego terminu przedawnienia, w tym przepisie ustanowionego, przedawniają się wszystkie roszczenia o odsetki za opóźnienie, zarówno wykazujące związek z prowadzeniem działalności gospodarczej, jak i związku takiego nie wykazujące. Wymieniony w art. 118 k.c. trzyletni termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe może być uchylony przez przepis szczególny jedynie wtedy, gdy treść takiego przepisu wyraźnie wskazuje, że przewidziany w nim termin dotyczy roszczeń okresowych” , LEX nr 511028 , wyrok Sądu Najwyższego , z dnia 21 kwietnia 2005 r. , III CK 307/04 , LEX nr 277893 , wyrok Sądu Najwyższego , z dnia 24 lutego 2005 r. , III CK 223/04 w którego treści wskazano : „Roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego. Wyjątek zachodzi jedynie wówczas, gdy przed upływem terminu przedawnienia roszczenia głównego nastąpiło przerwanie biegu terminu przedawnienia roszczenia o odsetki za opóźnienie lub wygaśnięcie roszczenia głównego (np. na skutek jego spełnienia)” , LEX nr 603773 , czy też wreszcie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2005 r. , V CK 380/04 w którym stwierdzono : „Reguły, zgodnie z którą wraz z przedawnieniem się roszczenia głównego przedawniają się roszczenia o świadczenia uboczne, choćby nawet nie upłynął jeszcze termin ich przedawnienia, nie można rozciągać na przypadki, w których roszczenie o świadczenie główne przed upływem terminu jego przedawnienia wygasło, np. na skutek wykonania. W przypadkach tych dochodzi bowiem do przekształcenia się roszczeń ubocznych w roszczenia główne, a to wyklucza stosowanie do nich tej reguły. Podobnie, nie do pogodzenia z celem tej reguły byłoby stosowanie jej wtedy, gdy przed przedawnieniem się roszczenia głównego doszło do przerwania biegu przedawnienia roszczenia o świadczenie uboczne”, LEX nr 359435) . Warto tu także wskazać ,że w wyroku z dnia 22 stycznia 2015 r. Sądu Apelacyjnego w Warszawie , VI ACa 422/14 wprost wskazano ,że : „Wygaśnięcie wierzytelności głównej nie powoduje wygaśnięcia odsetek. Roszczenie o odsetki za opóźnienie, po jego powstaniu, uzyskuje samodzielny byt niezależny od długu głównego. Można zatem cofnąć powództwo w zakresie należności głównej, podtrzymując żądanie zapłaty odsetek” (LEX nr 1651996) .

W świetle powyższego brak jest zatem podstaw by stosować w niniejszym przypadku wcześniejsze orzecznictwo Sądu Najwyższego , w którym Sąd ten opowiedział się za dwuletnim terminem przedawnienia tych roszczeń , a więc takiego na który powołuje się sam apelujący . I tak np. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2003 r. sygn. akt III CZP 37/03 , OSNC 2004/5/70 została poddana powszechnej krytyce . Ponadto pogląd dotyczący terminu przedawnienia odsetek wyrażony w powyższej uchwale w świetle przywołanego powyżej orzecznictwa jest poglądem odosobnionym w judykaturze.

W świetle powyższego zarzut apelacji w zakresie naruszenia przywołanych w apelacji przepisów prawa materialnego w ocenie Sądu Okręgowego nie może być uznany za zasadny i brak jest podstaw do przyjęcia ,że Sąd Rejonowy dokonał błędnej wykładni przepisów regulujących terminy przedawnienia się roszczeń , bowiem roszczenie o odsetki strony

powodowej objęte zaskarżonym wyrokiem nie uległo przedawnieniu , gdyż termin ten w niniejszym przypadku co należy jeszcze raz podkreślić wynosi trzy lata , a nie dwa jak błędnie przyjął to apelujący .

Zasadnie również Sąd I instancji umorzył częściowo postępowanie wobec cofnięcia i zrzeczenia się przez stronę powodową co do części dochodzonego pierwotnie roszczenia . W tym zakresie zresztą strona pozwana zaskarżając wyrok nie przywołała we wniesionej apelacji żadnych konkretnych zarzutów w tym względzie .

Tak więc w przedstawionym powyżej zakresie objętym tak osnową wniesionej apelacji jak i jej uzasadnieniem w ocenie Sądu Okręgowego rozumowanie Sądu I instancji jest logicznie poprawne . W konsekwencji Sąd Okręgowy w niniejszym składzie podziela w pełni te ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy oraz argumenty i dowody przedstawione na ich poparcie. Sąd Okręgowy podziela je, przyjmuje za własne, co sprawia, iż nie zachodzi potrzeba ich powtarzania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 r., II UKN 61/97 – OSNAP 1998 nr 9, poz. 104 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 1999 r., I PKN 521/98 – OSNAP 2000, nr 4, poz. 143). W ocenie Sądu Okręgowego zarzuty apelacji są w tym zakresie zatem całkowicie bezpodstawne. Z ustaleń Sądu Okręgowego jednoznacznie natomiast wynika , że zarzuty i uzasadnienie apelacji w tym zakresie stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi poczynionymi przez Sąd I instancji ustaleniami i służy niewątpliwie wyłącznie narzuceniu własnego błędnego stanowiska co do wzajemnych relacji prawnych i wynikających z nich powinności stron oraz zmierza do uzyskania satysfakcjonującego stronę pozwaną rozstrzygnięcia.

Tak więc mając powyższe na względzie należało uznać ,że niezasadne są w całości zarzuty apelacji w zakresie naruszenia przepisów prawa procesowego do których odwoływały się zarzuty przywołane w apelacji i jej uzasadnieniu przez skarżącego . W tej sytuacji Sąd Okręgowy mając na względzie ,że apelacja strony pozwanej była całkowicie niezasadna uznał , iż winna ona być w całości oddalona na podstawie przepisu art. 385 kpc .

Przedmiotowy zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego nie określał jednakże precyzyjnie stron postępowania w przypadku spółek prawa handlowego bowiem nie oznaczał w tym przypadku w ogóle siedziby tych stron ani w komparycji wyroku , ani też w jego sentencji . Sąd II instancji dokonał zatem w tym zakresie sprostowania orzeczenia Sądu I instancji w zakresie stwierdzonych niedokładności w nim zawartych poprzez oznaczenie właśnie siedzib stron postępowania będących spółkami prawa handlowego , mając na względzie przepis art. 350 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc .

Brak rozstrzygnięcia o kosztach procesu za II instancję uzasadnia treść art. 98 kpc w zw. z art. 99 kpc oraz w zw. z art. 108 kpc i art. 109 kpc . Stosownie do przepisu art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem lub radcą prawnym, zalicza się poniesione przez nią koszty sądowe, koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika oraz równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa w sądzie. Suma kosztów przejazdów i równowartość utraconego zarobku nie może przekraczać wynagrodzenia jednego adwokata wykonującego zawód w siedzibie sądu procesowego (§ 2 art. 98 kpc) . Do niezbędnych zaś kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (§ 3 art. 98 kpc) . Stosownie natomiast do przepisu art. 99 kpc stronom reprezentowanym przez radcę prawnego zwraca się natomiast koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata .

Strona pozwana przegrała natomiast postępowanie odwoławcze w całości , a strona powodowa , która była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego w osobie radcy prawnego nie wykazała , aby poniosła w tym postępowaniu jakieś koszty , w tym np. koszty jego wynagrodzenia i w tym zakresie nie zgłosiła żadnego wniosku .

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji wyroku